

Innkalling til styremøte 2. april 2009

Kl: 09.00
Sted: IRIS AS

Informasjonsutveksling (lukket):

- SiS
- StOr
- Tjenestemannsorganisasjonene
- Ledelsen

Saker:

US 24/09: Godkjenning av innkalling og saksliste (V)
US 25/09: Godkjenning av møtebok og særprotokoll 13. februar 2009 (V)
US 26/09: Rapport og planer (2008-2009) (V)
US 27/09: Ny forskrift om eksamen ved Universitetet i Stavanger (V)
US 28/09: Arbeid med utdanningskvalitet ved Universitetet i Stavanger (D)
US 29/09: Endring av Klagenemndas reglement (V)
US 30/09: Det strategiske samarbeidet med Universitetet i Agder (O)
US 31/09: Møteplan for høsten 2009 og våren 2010 (V)
US 32/09: Tildeling av PhD-graden – Atle Sjølyst Kverneland (V)
US 33/09: Tildeling av PhD-graden – Alsnosy Balbaa (V)
US 34/09: Tildeling av PhD-graden - Kari Anne Haaland Thorsen (V)
US 35/09: Tildeling av PhD-graden – Arlene Astad Thorsen (V)
US 36/09: Unntak fra tre ukers sensurfrist i emnet ALU 100-2 pedagogikk 1. studieår (V)
US 37/09: Fordeling av stipendiatstillinger – delegering av fullmakt (V)
US 38/09: Orientering om oppretting av forskningssentre ved UiS og etableringen av Centre for Sustainable Energy Solutions (CenSe) (O)
US 39/09: Forlenget sensurfrist eksamensavviklingen høsten 2008 – orientering til styret (O)
US 40/09: Fullmaktssaker (O)
US 41/09: Orienteringssaker (O)

Stavanger, 26. mars 2009

Aslaug Mikkelsen
rektor

Per Ramvi
universitetsdirektør

Universitetet i Stavanger
Styret

US 26/09 Rapport og planer (2008 – 2009)

Hva saken gjelder

Universitetet i Stavanger utarbeider hvert år dokumentet Rapport og planer. Plandelen for 2009, som er institusjonens mål slik de meldes inn til Kunnskapsdepartementet (KD) etter oppsatt målstruktur, ble behandlet av styret i desember, sak 91/2008. I denne saken legges både Rapport 2008 og planer for 2009 frem som et samlet dokument.

Universitetene fikk i 2008 fire overordnede mål innenfor undervisning, forskning, formidling og personal/økonomi av departementet. Til disse fire sektormålene har UiS knyttet noen mer spesifikke virksomhetsmål. Disse målene, sammen med kvalitative og kvantitative styringsparametere, skal avspeile institusjonens strategier, egenart og risiko.

Rapport for 2008 gir en vurdering av samlet måloppnåelse for universitetet. I vurderingen trekkes utvikling i styringsparametere inn, og KD har gitt tydelige signaler om at styringsparametere kun skal brukes for å støtte opp om helhetsvurderingene. I de tilfeller det er påfallende avvik mellom mål og oppnådde resultater, kan disse særskilt kommenteres.

Slik universitetsdirektøren ser det har UiS i store trekk nådd målsettingene i 2008 innenfor de fire sektormålene med tilhørende virksomhetsmål, selv om resultater på de kvantitative styringsparametrene viser noe varierende grad av måloppnåelse.

Når det gjelder planer for 2009 vil styret og ledelsen særlig ha fokus på realisering av viktige elementer i strategiplan 2009-2020, så som:

1. Utviklingsideen om "nyskappingsuniversitetet"
2. Omstilling og vekst
3. Arbeidsmiljø og trivsel
4. Eksterne relasjoner

Forslag til vedtak:

Styret godkjenner Rapport og planer (2008 – 2009).

Per Ramvi
universitetsdirektør

Innledning

Universitetet i Stavanger utarbeider hvert år dokumentet Rapport og planer. Plandelen for 2009, som er institusjonens mål slik de meldes inn til Kunnskapsdepartementet (KD) etter oppsatt målstruktur, ble behandlet av styret i desember, sak 91/2008. I saken ble styret informert om at rapportdelen for 2008 ville bli lagt fram som egen sak. I denne saken legges både Rapport 2008 og planer for 2009 frem som et samlet dokument. Rapport og planer (2008 - 2009) hadde rapporteringsfrist 1. mars til KD. Eventuelle endringer vil bli ettersendt KD.

Universitetene fikk i 2008 fire overordnede mål innenfor undervisning, forskning, formidling og personal/økonomi av departementet. Til disse fire sektormålene har UiS knyttet noen mer spesifikke virksomhetsmål. Disse målene, sammen med kvalitative og kvantitative styringsparametere, skal avspeile institusjonens strategier, egenart og risiko.

Rapport for 2008 gir en vurdering av samlet måloppnåelse for universitetet. I vurderingen trekkes utvikling i styringsparametere inn. Departementet har gitt tydelige signaler om at styringsparametere kun skal brukes for å støtte opp om helhetsvurderingene. I de tilfeller det er påfallende avvik mellom mål og oppnådde resultater, kan disse særskilt kommenteres. Ellers er departementet opptatt av å få en vurdering av hva institusjonen ser på som de viktigste utfordringene for god måloppnåelse.

Sektormål 1: Utdanning

UiS skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

UiS har kontinuerlig fokus på kvalitetssikringssystemet og det arbeides bevisst med å forankre arbeidet med kvalitetsutvikling på alle nivå i organisasjonen. På fakultetsnivå er arbeidet med kvalitetssikring av studier godt forankret i fagmiljøene. Gjennom tidligdialog mellom faglærere og studenter og studentevalueringer får både fagmiljøet og studentene anledning til å identifisere forbedringsområder og fremme kvalitetsforbedrende tiltak.

UiS har siden 2006 økt studenttallet og studiepongsproduksjonen, men økningen i studiepoeng 2008 er lavere enn studenttallet skulle tilsi. UiS vil i 2009 se nærmere på hva årsakene til dette er.

I strategidokumentet settes det høye mål for læringsmiljø og kvalitet i undervisningen. For å nå disse målene, kreves det innovative tilnærminger til læreprosessen. I Styresak 99/2008 ble det vedtatt å etablere et senter for undervisning og læring for på sikt å kunne utvikle et nasjonalt senter for fremragende undervisning.

I 2008 ble det etablert fire internasjonale mastergrader som Master in Environmental technology, Master in Computer science International og Master in Hotel and Tourism Management. Søkningen er god og resultatene viser bl.a. at studiepoeng pr student ligger over gjennomsnittet.

Med støtte fra StatoilHydro er det satt i gang et BA-studium i Petroleumsgnologi, og sammen med finansnæringen i Rogaland er en ny spesialisering på mastergradsnivå innenfor anvendt finans startet.

2008 har vært preget av konsolidering, og de siste årenes vekst i studietilbud, ikke minst på mastergradsnivå, har avtatt. I tiden fremover vil det bli økt fokus på internt og eksternt samarbeid, mer effektiv utnyttelse av undervisningsressursene og tydeligere faglig profilering.

Sektormål 2: forskning

UiS skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid.

Publisering, forskning og eksternt finansiering skal i strategiperioden 2009-2020 opp på nivå med de andre universitetene i Norge. Innenfor området kommersialisering er målsettingen å bli bedre enn de andre universitetene, noe ledelsen mener er realistisk på bakgrunn av universitetets faglige portefølje og den tette koplingen til nærings- og samfunnsliv i landsdelen.

Foruten videreføring og styrking av eksisterende doktorgradsprogrammer, vil viktige grep være å utvikle robuste programområder for grunn- og anvendt forskning gjennom strategiske bevilgninger, prioriteringer av stipendiater og vikarstipend. Vi ser for oss at de beste programområdene kan utvikles til forskningssentre med en forskningsmessig profil, kvalitet og produksjon som kan gjøre dem i stand til å oppnå status som nasjonale sentere for fremragende forskning. Arbeidet er godt i gang og det er opprettet flere programområder og sentre. Sentrene opprettes normalt sammen med IRIS, men også samarbeid med UiA, SUS m.fl. kan være med å gi tilstrekkelig tyngde og volum i programmene.

Antall stipendiater fortsetter å øke ved UiS, og det er spesielt gledelig med økningen i kategorien "næringslivsstipendiater". Ved utgangen av 2008 er det 209 doktorgradsavtaler, hvorav 134 finansieres med eksterne midler, hvorav 75 finansieres fra KD.

I 2008 var det et lavere antall disputaser enn forventet og også lavere enn i 2007. Forskerutdanningene ved UiS er fortsatt under oppbygging med et relativt lavt antall statsfinansierte PhD-studenter. UiS er således særlig sårbar for små variasjoner i gjennomstrømning som gir seg betydelige utslag i resultatene for antall uteksaminerte. Det arbeides kontinuerlig med å bedre gjennomstrømningen, og det forventes at UiS når sine mål for uteksaminerte kandidater (30) allerede i 2009.

Sektormål 3: Formidling

UiS skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid og medvirke til innovasjon og verdiskaping basert på disse resultatene. UiS skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

UiS sitt strategidokument for 2009 – 2020 inkluderer strategi for forskningsformidling og kommunikasjon, herunder å innarbeide formidlingsvirksomheten i ressursfordelingsmodellen og arbeidsplanene og utvikle belønningssystemer for formidling. Tallene for publisering og formidling registrert i forsk.dok. hadde god framgang med totalt 2391 i 2007, men har gått noe ned i 2008 til 2144 totalt. Imidlertid har UiS økt antall vitenskapelige publikasjoner som utløser publiseringspoeng, en økning på 5,7% fra 2007. UiS etablerte også landets første fulldigitale forlag, Greenbook, i 2008, for digital produksjon og distribusjon av læremidler.

Kommersialiseringsaktiviteten ved UiS er organisert gjennom vår TTO, Prekubator AS som eies av UiS sammen med IRIS, Ipark, SUS og Nofima (før Norconserv), og som utvikler og forvalter forretningsideer for UiS- og IRIS-ansatte, herunder FORNY ordningen. Det var i 2008 ett nyopprettet selskap og åtte mottatte forretningsideer.

I forbindelse med forskning, formidling og publisering har UiS i 2008 intensivert arbeidet med Intellectual Property Rights (IPR) og problemstillingene rundt publiserings- og eiendomsrett til forskningsresultater. UiS har arbeidet til dels tett sammen med de andre universitetene for å få dette på plass, men området har vist seg så å være svært kompleks og med mange ulike hensyn å ta. Det tas nå sikte på å ferdigstille saken i 2009. UiS har vedtatt og fått etablert forskningsetiske retningslinjer i rapporteringsperioden.

Sektormål 4: Personal- og økonomiforvaltning

UiS skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser.

En viktig målsetting for UiS de senere årene har vært å styrke fagmiljøene og å bedre mulighetene for medbestemmelse i organisasjonen. Veksten i overføringen av midler til fakultetene, etableringen av instituttråd, økte fullmakter til instituttledere og styrking av de administrative tjenestene i instituttene, har vært viktige elementer i OU-prosessen som ble startet i 2007. Mange av tiltakene ble implementert i 2008. I januar 2009 gjennomførte vi vår første omfattende medarbeiderundersøkelse ved UiS.

Universitetet har hatt som mål å utnytte det handlingsrommet som de ubrukte BFV-midlene representerte, til ulike strategiske satsninger. Akkumulerte ubrukte midler er redusert i 2008 samtidig som det har vært en gledelig økning i ekstern finansiering, deriblant tilskudd fra Forskningsrådet og betydelig økning i virksomhetskapital.

Bl.a. som følge av strategiske satsninger (akkumulerte ubrukte BFV-midler) er universitetet inne i en periode med til dels betydelig vekst i lønnskostnader og antall årsverk. Økningen gjenspeiler satsingen på å styrke universitetet med hensyn til forskningsintensitet og PhD-utdanning, og bidrar til å gi det nødvendig grunnlaget for utvikling av institusjonen. Når den underliggende omstilling og prioritering ved fakultetene henger noe etter, og den statlige bevilgningen ikke øker, utgjør dette en betydelig økonomisk utfordring for Universitetet i Stavanger.

Planer fremover

For 2009 vil styret og ledelsen særlig ha fokus på realisering av viktige elementer i strategiplan 2009-2020, så som:

- Utviklingsideen om "nyskappingsuniversitetet"
- Omstilling og vekst
- Arbeidsmiljø og trivsel
- Eksterne relasjoner

Universitetsdirektøren viser til vedlagt notat som ble utdelt og presentert i styrets strategiseminar og som konkretiserer hvordan vi vil jobbe videre med disse i 2009.

Avslutning

Slik universitetsdirektøren ser det har Universitetet i Stavanger i store trekk nådd målsettingene i 2008 innenfor de fire sektormålene med tilhørende virksomhetsmål slik de er satt av departementet, selv om resultater på de kvantitative styringsparametrene viser noe varierende grad av måloppnåelse på noen områder.

Som vedlegg i Rapport og planer (2008 – 2009) følger et sett av datagrunnlaget for de kvantitative styringsparametrene som er knyttet til virksomhetsmålene, samt noen nøkkeltall innenfor utdanning.

Forslag til vedtak:

Styret godkjenner Rapport og planer (2008 – 2009).

Per Ramvi
Universitetsdirektør

Eli L. Kolstø
økonomi- og virksomhetsdirektør

Saksbehandlere: Tom Klemetzen, Martin Tjelta

Vedlegg: Rapport og planer (2008 – 2009)
Fokussaker for å realisere strategi 2020 for oppfølging i 2009

US 27/09 Ny forskrift om eksamen ved Universitetet i Stavanger

(ePhortesak 2009/646)

Saken gjelder

Forskrift om eksamen ble sist revidert den 6. desember 2005. I perioden som er gått siden sist revisjon er det høstet erfaringer med forskriften som tilsier at det bør gjøres en del endringer.

Etter høringsrunden ble utkast til revidert forskrift lagt fram for styret i møtet 12. februar 2009. Styret utsatte saken og ba om at Utdanningsutvalgets kommentarer ble innarbeidet i saken, og at det ble gjort en vurdering av ordningen med at det ikke arrangeres ny/utsatt eksamen når det arrangeres ordinær eksamen to ganger årlig. Styret ba også om vurdering av om studenter med annet morsmål enn norsk skal kunne ha med seg norsk ordbok til eksamen i tillegg til tospråklig ordbok. Disse to punktene har vært ute til ny høring, og har også vært forelagt Utdanningsutvalget til uttalelse.

Andre særlig viktige punkter i saken er:

- studentenes studierett
- ny innlevering/sensur av kandidat-, bachelor- og masteroppgaver
- klage på sensur av gruppeeksamener
- innskrenking av retten til ny/utsatt prøve

Universitetsdirektørens syn

Saken har vært på høring i organisasjonen og til behandling i Utdanningsutvalget to ganger. Det er for de aller fleste viktige endringsforslag oppnådd stor grad av enighet i organisasjonen. Universitetsdirektøren vil imidlertid påpeke to områder som er særlig vanskelige og hvor det ikke er noen klart uttrykt enighet i høringsinstansene og i Utdanningsutvalget:

- Forholdet mellom utsatt prøve og to ordinære eksamener i året er tatt opp av studentrepresentantene i styret og er et punkt som er komplisert å håndtere for universitetet
- Lovens sensurfrist på 3 uker er foreslått forlenget av en høringsinstans og tilrådd endret til 15 virkedager av Utdanningsutvalget

Forslag til vedtak

Styret ved Universitetet i Stavanger vedtar det fremlagte forslaget til ny Forskrift om eksamen ved Universitetet i Stavanger.

Stavanger 26. mars 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

US 27/09 Ny forskrift om eksamen ved Universitetet i Stavanger

Bakgrunn

Forskrift om eksamen ble sist revidert den 6. desember 2005. I perioden som er gått siden sist revisjon er det høstet erfaringer med forskriften som tilsier at det bør gjøres en del endringer. Utkast til revidert forskrift er utarbeidet av juridisk seniorrådgiver i Felles ressurscenter. Utkastet har vært på høring i fakultetene og StOr, og har vært lagt fram for Utdanningsutvalget til uttalelse.

Etter høringsrunden ble utkast til revidert forskrift lagt fram for styret i møtet 12. februar 2009. Styret utsatte saken og ba om at Utdanningsutvalgets kommentarer ble innarbeidet i saken, og at det ble gjort en vurdering av ordningen med at det ikke arrangeres ny/utsatt eksamen når det arrangeres ordinær eksamen to ganger årlig. Styret ba også om vurdering av om studenter med annet morsmål enn norsk skal kunne ha med seg norsk ordbok til eksamen i tillegg til tospråklig ordbok. Disse to punktene har vært ute til ny høring, og har også vært forelagt Utdanningsutvalget til uttalelse.

Utdanningsutvalgets kommentarer er innarbeidet i saksframlegget. Høringsuttalelsene og en oppsummering av hovedpunkter i høringen finnes i vedlegg 2-6. Universitetsdirektørens forslag til endringer finnes sist i saksframlegget, samt markert med rød tekst i vedlegg 7.

Utdanningsutvalgets behandling

Utdanningsutvalget har hatt Forskrift om eksamen til uttalelse i møtene 6. februar og 25. mars. Utvalget sluttet seg i behandlingen av UU-sak 03/09 i møtet 6. februar i hovedsak til direktørens forslag til endringer, men ba om at 6 punkter ble vurdert i behandling av saken i styret.

- Endring 5, fjerde ledd: Deltidsstudenter bør også få rett til ett år forlenget studierett.
- Endring 5, femte ledd får følgende ordlyd: "For studenter som ved utgangen av et vårsemester står til rest med 30 studiepoeng eller mer, skal fakultetet snarest mulig ta kontakt med studenten og varsle at den gjeldende utdanningsplanen ikke lenger kan legges til grunn for videre studier. Varsel skal sendes senest 1. oktober."
- Endring 7, følgende setninger bør strykes: En oppgave som er bearbeidet og levert inn på nytt, skal føre til dårligere karakteruttelling enn om oppgaven var levert første gang. Ved innlevering av nytt emne bedømmes den som ved første innlevering.
- Begrepet 'deltidsstudent' bør presiseres bedre.
- Frist for sensur eksamen bør være 15 virkedager.
- Studenter med annet morsmål enn norsk som blir tatt opp på ordinært grunnlag, bør kunne bruke godkjent norsk ordbok ved eksamen.

Utdanningsutvalget behandlet saken igjen i UU-sak 09/09, 25. mars og var særlig bedt om å kommentere følgende punkter:

- Forholdet mellom utsatt prøve og to ordinære eksamener i året.
- Studenter med ikke-norskspråklig bakgrunn og bruk av ordbok.

Utvalget fattet følgende vedtak:

Utdanningsutvalget har drøftet framlegget til endring av forskrift om eksamen og gir følgende tilrådinger:

1. Utdanningsutvalget tilrår at forholdet mellom utsatt prøve og to ordinære eksamener i året utredes videre før endelig beslutning fattes. § 8, pkt. 2 e
2. Utdanningsutvalget tilrår at beslutning om tilgang til bruk av ordbok under eksamen ligger til fakultetet sitt ansvarsområde, jfr. forskriften § 10 pkt. 1.
3. Utdanningsutvalget tilrår at lovens regel om tre ukers frist for sensur av eksamen er å forstå som femten virkedager. § 12, pkt. 8.
4. Utdanningsutvalget tilrår at studenter som er tatt opp på definerte deltidsprogram skal ha rett til ett år forlenget studierett på lik linje med studenter som er tatt opp til studieprogram med full progresjon. § 5, pkt. 6.
5. Utdanningsutvalget tilrår at fristen for å gi advarsel til studenter som står til rest med 30 studiepoeng eller mer ved utgangen av høstsemesteret, blir tilrådd utsatt til 15 mars. § 5, pkt. 6.

Punkt 1 ble vedtatt med 5 stemmer

Punkt 3 ble vedtatt mot 3 stemmer

Utdanningsutvalgets tilrådinger er kommentert i universitetsdirektørens kommentarer. Det vises for øvrig til møteboka.

Universitetsdirektørens kommentarer

Et hovedpunkt for bearbeidingen av Forskrift om eksamen i denne omgang er reglene om studierett. I 2008 har en arbeidsgruppe ved UiS sett på problemstillinger rundt studierett. Universitetet i Stavanger er i likhet med andre institusjoner avhengig av en gjennomstrømning av studenter, og at de produserer studiepoeng. Det er ikke ønskelig at studentene bruker vesentlig lenger tid på studiene enn normert. Under gjeldende forskrift får ikke studentene tildelt en studierett på lenger tid enn det aktuelle studiet var normert til. Dekan hadde etter søknad mulighet til å utvide studieretten. Man oppdaget etter hvert at behandlingen av disse søknadene ble uforholdsmessig tidkrevende, og det ble ytret et ønske om å automatisk tildele studentene en studierett som gikk utover det normerte. Formålet var å unngå å binde opp for store ressurser på fakultetene til slik saksbehandling. Arbeidsgruppen var satt sammen med representanter fra samtlige fakulteter samt sentraladministrasjonen. Ved den foreslåtte endringen har man lagt til rette for at studentene automatisk vil ha et år ekstra til disposisjon, og UiS vil spare ressurser til saksbehandling.

Når det gjelder forslaget om tap av studierett ved manglende produksjon av studiepoeng, stiller Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet spørsmål rundt muligheten for klagerett. Fakultetet peker på at enkeltvedtak skal kunne påklages. Her må det understrekes at det dreier seg om absolutte og objektivt målbare vilkår som både er fastsatt i forskrifts form og som ligger til grunn allerede når studenten gis et opptak. Tap av studierett i disse tilfellene vil derfor ikke måtte gjøres til gjenstand for ordinær saksbehandling som enkeltvedtak.

Utdanningsutvalget har bedt om at en avklarer definisjonen av "deltidsstudent". "Deltidsstudent" er i våre formalsystemer alle studenter som ikke følger normal progresjon, eller følger deltidsstudier, eller følger studier planlagt ut over normal progresjon. Også "privatister" blir ved UiS tatt opp som deltidsstudenter. Begrepet kan dekke en rekke situasjoner, og så lang har en sett det slik at er det derfor verken hensiktsmessig eller enkelt å gi en uttømmende definisjon. Behovet for en slik definisjon har heller ikke dukket opp. Universitetsdirektøren vil sørge for en gjennomgang av dette, men mener at dette kan skje uavhengig av fastsetting av ny Forskrift om eksamen.

Det er foreslått i høringsrunden at det også bør være en mulighet til å gi deltidsstudenter en utvidet studierett. Dette punktet gjelder studenter som er tatt opp til studier som de planlegger å gjennomføre på lenger tid enn normert. Utdanningsutvalget støtter utvidet studierett for deltidsstudentene og tilrådte i møtet 25. mars at studenter som er tatt opp på definerte deltidsprogram tilstår ett års ekstra studierett i tillegg til det som framgår av utdanningsplanen. Universitetsdirektøren legger Utdanningsutvalgets tilrådning til grunn for sitt forslag til endring på dette punktet.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har videre foreslått å endre arbeidsgruppens forslag til ny §5 nr. 6, 5. ledd angående tidspunkt for varsling av studenter med manglende progresjon. Fakultetet foreslår at frist settes til 1. oktober i stedet for 1. mars. Utdanningsutvalget har på dette punktet i møtet 15. mars anbefalt at fristen for varsling settes til 15. mars. Universitetsdirektøren støtter dette.

Det er videre i høringsrunden fremmet forslag om å regelfeste retten til ny innlevering/sensur av kandidat-, bachelor og masteroppgaver bedre. Her må det skilles mellom ny innlevering ved stryk, og mulighet for ny innlevering dersom studenten ønsker å forbedre karakteren. Slike begrensninger er vanlige ved andre institusjoner, og universitetsdirektøren finner det også hensiktsmessig å innføre en slik bestemmelse her. Oppgaver av større omfang er ressurskrevende både m.h.t. veiledning og sensur. I tillegg bør man ikke legge til rette for at samme besvarelse kan leveres inn gjentatte ganger i bearbeidet form. Universitetsdirektøren forslår derfor at en student som har strøket ved innlevering av en slik oppgave skal gis anledning til å levere denne inn i bearbeidet form en gang. Dersom en student har bestått en slik oppgave men ønsker å forbedre karakteren, skal det kunne gis anledning til dette. Forutsetningen må da være at det skrives en helt ny oppgave. En slik bestemmelse inngår i det fremlagte forslaget til endringer. Universitetsdirektøren vil understreke at dette er en liberal ordning som særlig er rettet inn mot masterstudenter som ønsker videre studier på PhD-nivå.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har fremmet forslag om å utvide sensurfristen. Utdanningsutvalget har tilrådd at sensurfristen settes til 15 virkedager. Sensurfristen i forskriften er fastsatt til 3 uker etter universitets- og høyskoleloven. Det er i loven heller ikke gitt adgang til å fravike denne bestemmelsen. Generelt i sektoren har dette vist seg som en regel det er komplisert å håndtere og oppfylle, og det oppleves ofte at 3-ukersfristen oversittes. Lovens bestemmelse gir en sensurfrist på tre kalenderuker, dette er i tråd med Kunnskapsdepartementets fortolkning og Jan Fridthjof Bernts kommentarutgave til loven. I lovverket opereres det med et skille mellom "uker", "dager" og "virkedager". Bestemmelsen om 3 "uker" innebærer 3 uker etter kalenderen. En del institusjoner har allikevel valgt å fortolke lovens bestemmelse slik at sensurfristen defineres i forhold til antall virkedager. Det er derfor eksempler i sektoren på at sensurfrist settes til 15 eller flere virkedager eller forlenges når bevegelige helligdager faller innenfor fristen. Universitetsdirektøren har ikke lagt opp til endring på dette punkt, og foreslår at UiS følger lovens bestemmelse om en sensurfrist på tre uker

De generelle bestemmelsene i eksamensforskriften er tradisjonelt tilpasset de ordinære skoleeksamener. I disse tilfellene har studentene anledning til å trekke seg fra eksamen. I ettertid har spørsmålet om trekk fra andre prøver en de ordinære "skoleeksamener" blitt aktualisert. I forbindelse med disse prøvene vil det være store individuelle forskjeller fra fakultet til fakultet. Ved en tidligere revisjon har spørsmålet om rett til ny/utsatt eksamen ved slike prøver blitt løst ved å la fakultetene selv fastsette regler om dette. Med dette som bakgrunn finner universitetsdirektøren det naturlig å også la fakultetene selv fastsette regler rundt trekk fra slike prøver.

Det teknisk- naturvitenskapelige fakultet foreslår å fjerne kravet til ekstern sensor ved sensurering av bacheloroppgaver. Universitetsdirektøren mener at kravet til ekstern sensor er viktig med hensyn til studentenes rettsikkerhet, og etterkommer derfor ikke fakultetets forslag til endring. Fakultetet ønsker videre å innføre en plikt for studentene til å måtte be om begrunnelse på sensurvedtaket før de har anledning til å klage på karakteren. Selv om en slik bestemmelse kunne ha gode grunner for seg, er klageretten etter loven ubetinget. UiS har derfor ikke anledning til å innføre begrensninger i studentenes rettigheter på dette punktet.

Det er også fremmet forslag om å gjøre det lettere å få innvilget et 4. eksamensforsøk (for praksis 3. forsøk). Regelen slik den er i dag, fungerer etter universitetsdirektørens mening slik den skal. Hovedregelen er at UiS i likhet med en rekke andre institusjoner begrenser muligheten til ytterligere eksamensforsøk til de tilfellene der det foreligger særlige grunner. Erfaringen er at i de tilfellene der man bør innvilge dette, så blir det også gjort. Dette dreier seg gjerne om studenter som er i ferd med å avslutte studiet, men som mangler et fag på å fullføre.

Studenter har anledning til å klage på sine sensurvedtak. Denne retten er etter loven lagt til den enkelte student. I forbindelse med gruppeeksamen reiser dette enkelte problemstillinger der enkelte studenter ønsker å klage, men ikke hele gruppen. Dette er gjerne knyttet til risikoen med at karakteren også kan bli satt ned i forbindelse med ny sensur. På bakgrunn av dette er det etterlyst regler som på en klarere måte regulerer disse tilfellene. Ved enkelte andre institusjoner er dette løst ved å la klagen og en evt. påfølgende endring av karakter kun gjelde den/de studentene som har underskrevet en skriftlig klage. Det er derfor også foreslått en tilsvarende regel ved UiS.

Studentorganisasjonen StOr har fremmet forslag om utvidet rett til bruk av ordlister for studenter med annet morsmål enn norsk. I dag har denne studentgruppen rett til å bruke tospråklige ordbøker etter godkjenning som særordning etter § 11. Det er et problem at gruppen studenter med annet morsmål enn norsk er svært sammensatt og favner over studenter med flytende norskkunnskaper og studenter som akkurat har fullført norskkurs. I Utdanningsutvalgets behandling 25. mars kom en til enighet om at regler for bruk av ordbøker er mest aktuelle for studenter som har fått opptak på grunnlag av Bergens-test eller tilsvarende, og at det bør ligge på fakultetet å kunne beslutte hvilke ordbøker disse skal kunne ha med seg.

Universitetsdirektøren slutter seg til dette og foreslår en endring i § 11 som legger beslutning om hvilke ordbøker studenter med Bergens-testen og tilsvarende kan ha med seg, tospråklige og/eller norske, til dekan.

Når det gjelder emnestørrelser er hovedregelen ved UiS at alle emner skal ha en størrelse som er delelig med 5. Det er likevel gjort unntak for emner som inngår i samarbeidsprogram med utenlandske institusjoner, ved at slike emner kan være delelig med 6. Det har imidlertid vist seg at det også kan være behov for å operere med andre emnestørrelser i disse tilfellene. Universitetsdirektøren foreslår derfor at begrensningen i emnestørrelser oppheves for disse emnene, og at det gjøres et mer generelt unntak for å kunne fravike normal emnestørrelse.

I eksamensforskriften har universitetet en bestemmelse om at det ikke skal arrangeres ny/utsatt eksamen dersom det arrangeres ordinær eksamen to ganger årlig. Ved Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet har en praktisert denne regelen ved at alle ordinære eksamener arrangeres to ganger årlig, men at det ikke arrangeres ny/utsatt prøve.

Det har fra styrets studentrepresentanter blitt fremmet forslag om å oppheve denne bestemmelsen. Studentrepresentantenes forslag forstås slik at universitetet skal gå over til kun å tilby ordinær eksamen i alle emner en gang årlig, og at det dermed skal tilbys ny/utsatt eksamen i begynnelsen av påfølgende semester. Dette innebærer i praksis at Det teknisk- naturvitenskapelige fakultet går tilbake til ordningen som ble forlatt i 2006.

Dette er et punkt i eksamensforskriften der fakultetet og studentene er sterkt uenige. Også de andre to fakultetene har i høringen gitt uttrykk for at de støtter dagens ordning der det ikke er krav om å arrangere ny/utsatt prøve når det arrangeres ordinær eksamen to ganger årlig. Studentorganisasjonen StOr har i sin høringsuttalelse gått inn for studentrepresentantenes forslag.

Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet la om sin eksamensordning fra 2006 til dagens ordning. Grunnlaget for endringene den gang var blant annet at en mente at ordningen med utsatt prøve hadde negative konsekvenser for studentene blant annet ved at utsatt prøve forstyrret arbeidet med semesterets ordinære emner. Resultatene

ved fakultetet har bedret seg betraktelig de siste årene, og fakultetet mener at omleggingen av eksamensordningen har vært et viktig element i det planmessige arbeidet med utdanninger og studiekvalitet som har vært gjennomført. Fakultetet vier til at både strykeprosent og andel trekk fra eksamen har vært fallende etter omleggingen og mener dagens ordning gir økt fleksibilitet som har vært et gode både for studentene og fakultetet. Det vises også til at det når særlige grunner foreligger, kan arrangeres utsatt prøve. Fakultetet er sterkt imot å forlate gjeldende ordning.

Studentorganisasjonen StOr har i sin høring framholdt at gjeldende ordning er upopulær og problematisk for studentene og at det har vært underskriftskampanjer, debatter og møter om ordningen. De mener at ordningen medfører merbelastning på studentene ved at de må ta utsatte prøver samtidig med den ordinære eksamensbelastningen. De mener også at den lange tiden mellom eksamensperiodene medfører at det er tyngre å lese seg opp til ny eksamen, og at det er økt fare for at studenter bryter studieløpet når de blir gående så lenge med hengefag. Den lange tiden mellom eksamensperiodene rammer særlig studenter som har vært syke. StOr skriver i sin høring, i motsetning til Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet, at etter deres syn er en ordning med utsatt prøve tidlig i semesteret det som i størst mulig grad gir studentene tid til å ivareta sine ordinære studieløp på en god måte. Universitetsdirektøren viser til høringsuttalelsene og konstaterer at det med tyngde kan argumenteres for begge synspunkter.

Utdanningsutvalget anbefalte i møtet 25. mars med knapp margin at saken bør utredes videre før endelig vedtak fattes. Universitetsdirektøren har merket seg dette, men mener at en slik utredning ikke vil kunne endre uenigheten mellom Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet og studentene, som virker fastlåst. Han tror også at en videre utredning i begrenset grad vil kunne avklare sakens problemstillinger. Samtidig merker han seg studentenes engasjement i saken og mener at dette taler for at det fattes beslutning nå.

Universitetsdirektøren vil understreke at administrativt og ressursmessig er det utfordringer knyttet til begge ordninger. Med et økende antall studenter og med det store antall emner i teknologifagene som skal prøves og sensureres to ganger i året, medfører dagens ordning et betydelig press på institusjon og fakultet i de ordinære eksamensperiodene. En overgang til obligatorisk utsatt eksamen i januar/februar og august/september for alle tre fakultetene ville imidlertid med dagens studenttall og dagens regler for utsatt prøve vanskelig kunne la seg gjennomføre. Ved UiS har en i dag en særdeles liberal ordning for utsatt prøve ved at også studenter som har avlagt og bestått tidligere eksamen har adgang til ny/utsatt dersom slik prøve arrangeres. Utsatt prøve arrangeres samtidig som den ordinære undervisningen pågår og undervisningsrommene er opptatt. Dersom en skal gjennomføre utsatt prøve også for studentene ved Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet, måtte en begrense ordningen til de som har gyldig grunn til forfall etter loven og de som har strøket, for å kunne gjennomføre utsatt prøve innen dagens bygningsmasse.

Universitetsdirektøren har vurdert saken og legger i sin innstilling størst vekt på at misnøyen med gjeldende ordning blant studentene på fakultetet synes massiv og at studentene mener seg urettferdig behandlet i forhold til studentene på de to andre fakultetene der det arrangeres utsatt prøve. Han har i denne sammenheng merket seg at studentene mener at kandidater som har lovlig forfall fra ordinær eksamen rammes særskilt hardt ved at de må vente et halvt år på ny prøve. Han finner det vanskelig å videreføre en ordning som synes å skape så mye misnøye blant studentene. Når misnøyen synes så stor vil det være en fordel å få en felles ordning for hele UiS som gir likebehandling av universitetets studenter. Universitetsdirektøren innstiller derfor på gjeldende ordning som gir anledning til å la være å arrangere ny/utsatt prøve når det arrangeres eksamen i alle emner to ganger i året opphører. For at en slik endring skal kunne implementeres, finner universitetsdirektøren det nødvendig å fremme forslag om at det gjøres en viss begrensning i retten til ny/utsatt prøve ved at retten begrenses til studenter som har lovlig forfall samt studenter som har strøket eller trukket seg fra eksamen.

Universitetsdirektørens forslag til endringer

Endringene er markert med rød tekst i det fremlagte forslaget til ny forskrift (vedlegg 7).

Endring 1 (§2)

d) Prøving

Formell prøving av studentenes kunnskaper og ferdigheter, underveis og/eller ved slutten av de enkelte undervisnings- eller læringsenheter.

Endres slik:

d) Prøving

Formell prøving av studentenes kunnskaper og ferdigheter, underveis og/eller ved slutten av de enkelte undervisnings- eller læringsenheter, slik som beskrevet i §1.

Endring 2 (§2)

Ny definisjon

k) Vurdering

Enhver fastsetting av karakter, bestått/ikke bestått, godkjent/ikke godkjent eller lignende i forbindelse med formell prøving.

Endring 3 (§4)

Alle studenter som blir tatt opp til studier med omfang av 60 *studiepoeng* eller mer, skal ha en *utdanningsplan*. *Utdanningsplanen* er en gjensidig forpliktende avtale mellom Universitetet i Stavanger og den enkelte student, og er en plan for at studenten skal nå sine læringsmål på normert tid. *Utdanningsplanen* må bekreftes av studenten innen fastsatte frister hver semester.

Studentens manglende oppfyllelse av *utdanningsplanen* kan i særlige tilfeller medføre tap av studierett. Vedtak om tap av studierett fattes av dekan. Styrets klagenemnd er klageinstans. Dekan kan innvilge endring av *utdanningsplanen* etter søknad fra studenten.

Endres som en følge av nye bestemmelser om tap av studierett i §5 nr. 6 slik:

Alle studenter som blir tatt opp til studier med omfang av 60 *studiepoeng* eller mer, skal ha en *utdanningsplan*. *Utdanningsplanen* er en gjensidig forpliktende avtale mellom Universitetet i Stavanger og den enkelte student, og er en plan for at studenten skal nå sine læringsmål på normert tid. *Utdanningsplanen* må bekreftes av studenten innen fastsatte frister hvert semester. Studentens manglende oppfyllelse av *utdanningsplanen* kan medføre tap av studierett slik som bestemt i §5 nr. 6. Dekan kan innvilge endring av *utdanningsplanen* etter søknad fra studenten.

Endring 4 (§5)

Endring av overskrift til:

Rett til prøving - studierett

Endring 5 (§5)

Nr. 6 endres i henhold til utkast fra arbeidsgruppe (om studierett) slik:

For studenter som tas opp til et studieprogram med en normert studietid på 3 år, tildeles en studierett på inntil 4 år.

For studenter som tas opp til et masterstudium på 90 eller 120 studiepoeng, tildeles en studierett på inntil 3 år.

For studenter som tas opp til et studieprogram med en normert studietid på 5 år, tildeles en studierett på inntil 6 år.

For studenter som er tildelt en studierett på definerte deltidsstudier, tildeles en studierett på inntil ett år utover det som allerede følger av at studiet tas på deltid.

For studenter som ved utgangen av et høstsemester står til rest med 30 studiepoeng eller mer, skal fakultetet snarest mulig ta kontakt med studenten og varsle at den gjeldende utdanningsplanen ikke lenger kan legges til grunn for videre studier. Varsel skal sendes senest 15. mars. Fakultetet og studenten skal deretter i fellesskap komme frem til hvilke endringer som må gjøres i utdanningsplanen for at den skal gjelde fremover. Her skal det også vurderes en evt. overgang fra heltids til deltidsstudent. Ved enkelte studier kan det i tillegg til dette også være fastsatt særskilte progresjonskrav.

Ved endring av utdanningsplanen kan det ikke i noe tilfelle tildeles lenger studietid enn det som følger av det opprinnelige opptaket. Ved overgang til deltidsstudium mister studenten den opprinnelig tildelte studieretten, og skal registreres med en ny studierett.

Studieretten opphører:

- Dersom studenten melder at han eller hun ønsker å avslutte studiet

- Dersom studenten unnlater å oppfylle sine plikter etter denne forskriftens §§ 3 eller 4, og

eventuelt ikke har søkt permisjon fra studiet. Fakultetet kan fastsette tidsfrist for å fremme søknad om permisjon.

- Dersom studenten oppnår studierett ved et annet studium ved Universitetet i Stavanger, med mindre det er forutsatt at også den tidligere studieretten skal bestå.
- Dersom studenten i to semester på rad ikke oppnår noen studiepoeng.
- Studieretten opphører når studiet er fullført.

Endring 6 (§6 nr. 2)

.."eller andre arbeidskrav som er omtalt i emnebeskrivelse eller *fag/studieplan*, og som inngår i sluttvurderingen for et *fag, emne* eller *emnegruppe*, og som helt eller delvis danner grunnlag for fastsettelse av selvstendig karakter på vitnemålet."

endres til:

.."eller andre arbeidskrav som er omtalt i emnebeskrivelse eller *fag/studieplan*, og som inngår i sluttvurderingen for et *fag, emne* eller *emnegruppe*, og som helt eller delvis danner grunnlag for fastsettelse av selvstendig karakter på vitnemålet eller utgjør et vilkår for å kunne avlegge eksamen eller annen prøve."

Endring 7 (§8 nr. 2 og §7 nr.1)

Ny (i)

Utsatt frist på innlevering av bachelor-, kandidat- og masteroppgave kan søkes på samme vilkår som utsatt eksamen, jfr § 8 nr. 2 a. En bachelor-, kandidat- og masteroppgave som er vurdert til ikke bestått, kan bare leveres inn i bearbeidet form en gang. Denne skal da leveres innen fastsatt frist, og blir tellende som et nytt eksamensforsøk.

Som en konsekvens av dette gjøres også følgende tillegg til §7 nr. 1:

En kandidat-, bachelor- eller masteroppgave kan som hovedregel bare leveres inn en gang, se likevel §8 nr. 2, i). Dekan selv kan innvilge et andre forsøk dersom en student ønsker å forbedre karakteren. I slike tilfeller kan studenten ikke gis anledning til å bearbeide en tidligere innlevert besvarelse, men må skrive en ny besvarelse på et nytt grunnlag.

Endring 8 (§8 nr. 4 c, 2. setning)

Dekan selv skal fastsette regler som regulerer muligheten for studenter som ikke består slik delprøve til å få avlegge ny prøve, og bestemmer også hvilket tidspunkt denne eventuelt skal arrangeres.

Endres slik:

Dekan selv skal fastsette regler som regulerer muligheten for studenter som ikke består eller trekker seg fra slik prøve til å få avlegge ny prøve, og bestemmer også hvilket tidspunkt denne eventuelt skal arrangeres.

Endring 9 (§12)

Ny siste setning i nr. 1:

Den som bidrar eksternt i slikt arbeide skal oppfylle de samme kravene som stilles til eksternt sensor, jfr. Nr. 5.

Endring 10 (§15 nr. 2 e)

"Sensurfristen er som bestemt i §12."

endres slik:

"Sensurfristen ved klage er 3 uker fra klagefristen for den aktuelle prøven er utløpt"

Endring 11 (§15 nr. 2 a)

En student kan klage skriftlig over karakteren for sine egne prestasjoner innen tre uker etter at eksamensresultatet er kunngjort. Ny sensurering skal da foretas. Er krav om begrunnelse for karakterfastsetting eller klage over formelle feil ved oppgavegiving, eksamensavvikling eller gjennomføring av sensurering fremsatt, løper klagefristen etter denne paragraf fra studenten har fått begrunnelsen, eller endelig avgjørelse av klagen foreligger. Ved bruk av løpende vurdering kan klage først fremsettes når endelig resultat for *emne*, *emnegruppe* eller *fag* er kunngjort.

endres slik:

En student kan klage skriftlig over karakteren for sine egne prestasjoner innen tre uker etter at eksamensresultatet er kunngjort. Ny sensurering skal da foretas. Er krav om begrunnelse for karakterfastsetting eller klage over formelle feil ved oppgavegiving, eksamensavvikling eller gjennomføring av sensurering fremsatt, løper klagefristen etter denne paragraf fra studenten har fått begrunnelsen, eller endelig avgjørelse av klagen foreligger. Dersom endelig karakter fastsettes på bakgrunn av flere prøver/delprøver/løpende vurdering, kan klage først fremsettes når endelig resultat for *emne*, *emnegruppe* eller *fag* er kunngjort.

Studenter kan klage individuelt på karakteren ved gruppeeksamen. Eventuell endring i karakter etter klagesensur får bare virkning for studenter som har underskrevet skriftlig klage.

Endring 12 (§2 a)

Emne

Den minste studiepoengberegnete lærings/undervisningsenhet som inngår i et *fag*, *studieprogram* eller en *emnegruppe*. Et emne skal ikke utgjøre mer enn 30 studiepoeng, og antall studiepoeng for et emne skal være delelig med 5. For masteroppgaver kan det benyttes emnestørrelse på opptil 60 studiepoeng. Normalt omfang på et emne skal være mellom 10 og 30 studiepoeng. For emner som inngår i samarbeidsprogram med utenlandske institusjoner, kan det benyttes emnestørrelser som er delelig med 6.

endres slik:

Emne

Den minste studiepoengberegnete lærings/undervisningsenhet som inngår i et *fag*, *studieprogram* eller en *emnegruppe*. Et emne skal ikke utgjøre mer enn 30 studiepoeng, og antall studiepoeng for et emne skal være delelig med 5. For masteroppgaver kan det benyttes emnestørrelse på opptil 60 studiepoeng. Normalt omfang på et emne skal være mellom 10 og 30 studiepoeng. For emner som inngår i samarbeidsprogram med utenlandske institusjoner, kan det benyttes emnestørrelser som avviker fra denne bestemmelsen.

Endring 13 (§6)

Nytt punkt nr. 7

"Tidspunkter for deltakelse i obligatoriske aktiviteter skal kunngjøres på It's:Learning og evt. ved oppslag på fakultetet innen 3 uker etter semesterstart, men likevel senest 2 uker før den obligatoriske aktiviteten skal påbegynnes".

Bakgrunn: Det har forekommet en del tilfeller der tidspunktene for slike aktiviteter har blitt endret på relativt kort varsel. For å forebygge problemer av den type som har oppstått, er det nødvendig å ha tilsvarende regler som gjelder for andre former for obligatoriske arbeidskrav, jfr. Nr. 6. Det foreslås derfor at dette presiseres gjennom et eget punkt.

Endring 14 (§11)

Punkt nr. 6.

Kandidater som ikke har norsk som morsmål kan etter skriftlig godkjenning fra faglærer gis adgang til å bruke 2-språklige ordbøker. Kandidatene kan etter eget ønske få anledning til å legge ved sine besvarelser en attest som bekrefter at de har annet morsmål enn norsk. I særskilte tilfelle kan en kandidat etter søknad få oppgaveteksten på engelsk og tillatelse til å besvare oppgaven på engelsk. Slik søknad behandles av dekan. Annet morsmål enn norsk gir i seg selv ikke grunnlag for andre særordninger.

Endres slik:

Kandidater som har fått opptak på grunnlag av bestått Bergens-test eller tilsvarende kan etter godkjenning fra dekan gis adgang til å bruke 2-språklige ordbøker og/eller norsk ordbok. Kandidater kan etter eget ønske få

anledning til å legge ved sine besvarelser en attest som bekrefter at de har annet morsmål enn norsk. I særskilte tilfelle kan en kandidat etter søknad få oppgaveteksten på engelsk og tillatelse til å besvare oppgaven på engelsk. Slik søknad behandles av dekan. Annet morsmål enn norsk gir i seg sjølv ikke grunnlag for andre særordninger.

Endring 15 (§ 8, nr. 2)

Punkt d og h strykes

d) Studenter som har avlagt og bestått tidligere eksamen har adgang til ny/utsatt eksamen dersom slik eksamen arrangeres.

h) Det arrangeres normalt ikke ny/utsatt eksamen i fag der det avholdes ordinær eksamen to ganger årlig. Fakultetene kan likevel arrangere slik eksamen dersom det er hensiktsmessig.

Forslag til vedtak

Styret ved Universitetet i Stavanger vedtar det fremlagte forslaget til ny Forskrift om eksamen ved Universitetet i Stavanger.

Stavanger, 26. mars 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

Kristofer Henriksen
utdanningsdirektør

saksbehandler: juridisk seniorrådgiver Dennis Aske

Trykte vedlegg:

- 1 gjeldende forskrift om eksamen ved Universitetet i Stavanger
- 2 uttalelse fra det samfunnsvitenskapelige fakultet m/tilleggshøring
- 3 uttalelse fra det humanistiske fakultet m/tilleggshøring
- 4 uttalelse fra det teknisk- naturvitenskapelige fakultet m/tilleggshøring
- 5 uttalelse fra studentorganisasjonen StOr m/tilleggshøring
- 6 oppsummering av høringsuttalelser
- 7 forslag til ny forskrift om eksamen ved Universitetet i Stavanger

US 28/09 Arbeid med utdanningskvalitet ved Universitetet i Stavanger

(ePhortesak 2009/646)

1. KVA SAKA GJELD

Saka handlar om aspekt ved utdanningskvalitet ved Universitetet i Stavanger, sett i samanheng med både europeiske, nasjonale og institusjonelle føringar. God kvalitet på undervisning og læring er ein av dei strategisk viktigaste sidene ved verksemda ved UiS. Det er ei hovudmålsetjing at UiS skal verta betre på utdannings- og undervisningskvalitet.

Vidare ynskjer UiS å leggja ein strategi med tanke på å koma i posisjon i ein tildelingsrunde for å etablere eit senter for framragande undervisning.

Styret vert invitert til å drøfta saka i lys av desse perspektiva.

2. BAKGRUNN

Strategidokument for Universitetet i Stavanger 2009 – 2020 identifiserar undervisning av høg standard som ein del av verdigrunnlaget for institusjonen. Vidare seier strategidokumentet at universitetet skal vera kjent for framragande undervisning og at det er eit mål å etablere eit senter for framragande undervisning innan 2020. Som ein verkemiddel for å nå dette målet skal det utarbeidast ein eigen handlingsplan for undervisning. Vidare heiter det i Strategidokumentet at UiS skal "prioritere pedagogisk opplæring, etablere incentivordningar for utvikling av pedagogisk kompetanse og et læringsressurscenter".

Dette er konkretisert i styresak 86/08: *Årsrapport for arbeidet med kvalitet 2007/2008 og tiltaksplaner for 2008/2009*, der styret vedtok tiltaksplanar for inneverande akademisk år. Eitt av tiltaka som vert vedtekne er at det skal utarbeidast ein handlingsplan for undervisning for heile universitetet. Dette skal sikra undervisning av høg kvalitet og at læring skal stå i fokus. Utdanningsutvalet skal fasilitera tiltaket.

I same møtet gjorde styret fylgjande vedtak (99/08): Styret anbefaler direktøren å ta de nødvendige skritt for å få etablert et Senter for fremragende undervisning.

3. NOKRE INITIATIV OG TILTAK VED UIS

Uniped

I 1994 vedtok styret for Høgskolen i Stavanger krav til pedagogisk basiskompetanse for nyttilsette. Sidan 1994 er det arrangert nokre få 100-timars kurs med hjelp frå eksterne fagpersonar, m.a. Kirsten Hofgaard Lycke og Gunnar Handal frå Universitetet i Oslo. Kvalitetsreforma førde til så stor etterspurnad etter kompetanseheving internt ved dei institusjonane som UiS hadde samarbeid med, at det vart vanskeleg å fylgja opp kurstilbodet ved UiS, når ein skulle vera avhengig av ekstern hjelp. Inneverande akademisk år vert likevel eit nytt slikt kurs gjennomført for 18 deltakarar frå ulike fagmiljø ved UiS, med dei to fagpersonane som er nemnde ovanfor.

Universitetet har også hatt kontakt med Universitetet i Uppsala, som har bygd opp ein brei kompetanse innanfor universitetspedagogikk og som tilbyr ei rekkje kurs til sine vitskapelege tilsette.

Det er etablert ei arbeidsgruppe for universitetspedagogikk som har hatt som hovudoppgåve å arrangera og tilby kurs i universitetspedagogikk. Arbeidsgruppa har i dag fylgjande samansetjing: rådgjevar Siren Erichsen, fyrstelektor Brit Hanssen, prodekan Eva Hærem, fyrsteamanuensis Vegard Moen, fyrsteamanuensis Hein Meling og rådgjevar Eilef Gard.

Ei nettside for Uniped finst på denne adressa: <http://ansatt.cp-prod.uis.no/uis-haandbok/universitetspedagogikk/article10781-4414.html>

Styret har sett av kr 1,2 mill for 2009 til arbeidet med universitetspedagogikk og til å kunna løna ein fagperson som kan leia dette arbeidet. Vegard Moen er frå 1. august 2009 til 31. desember 2010 engasjert i halv stilling med dette føremålet.

Handlingsplan for undervisning

Prorektor har teke initiativet til å etablere ei arbeidsgruppe som har som mandat å utarbeida handlingsplan for undervisning, jfr. tiltaksplan for 2008/2009, andre kulepunkt. Denne gruppa vil vera samansett av representantar frå alle tre fakulteta og frå sentraladministrative einingar.

Tiltak for undervisningskvalitet ved UiS

Institutt for helsefag, i samarbeid med Universitetssjukehuset i Stavanger og Lærdal Medical etablert SAFER-senteret (Stavanger Acute Medicine Foundation for Education and Research) som er eit akuttmedisinsk lærings- og forskingssenter ved UiS. Føremålet med senteret er å styrkja akuttmedisinsk opplæring og pasienttryggleik. Sjukepleiestudentar får her praktisk opplæring gjennom avansert simulering av konkrete situasjonar.
<http://safer.net/>

Det humanistiske fakultetet vil søkja NFR om forprosjektmidler med sikte på å etablere eit forskningslaboratorium primært innføre samfunnsvitenskap og humaniora, knytta til profesjonsutdanning og profesjonsutøving. Hovedsiktemålet med profesjonssimulatoren er å medverka til framragande forskning, undervisning og tenesteyting til offentleg sektor og privat næringsliv.

Det teknisk-naturvitenskaplege fakultetet har oppretta eit samarbeid med NTNU om å etablere eit prosjekt for forskingsutveksling med Stanford University, California og MIT, Massachusett. Prosjektet vil søkja støtte frå NFR, og har allereide fått lovnad om delvis økonomisk støtte frå næringslivet. Det primære fokuset vil vera på forskingssamarbeid, og eitt av områda innanfor prosjektet vil vera utvikling av læringsprosessar knytta til utveksling av mastergradsstudentar innan teknologiske fag.

Parallelt med dei tiltaka som er nemnde ovanfor vert det gjort eit kontinuerleg arbeid med å utvikla og forbetra undervisnings- og studiekvaliteten ved alle fakulteta.

Samarbeid med Universitetet i Agder

Universitetet i Agder har etablert eit pedagogisk utviklingssenter, PULS, som har 2,5 stillingar og eit budsjett på 3,2 mill kroner. Senteret har etablert eit godt kurstilbod i universitetspedagogikk og er elles i oppbyggingsfasen når det gjeld 1. lektorprogram og konsultasjon/rådgjeving. UiS har hatt eit møte med UiA/PULS og drøfta mogelege samarbeidstiltak. UiS og UiA vil laga ein felles søknad (prosjekt/eller forprosjekt/pilot) til NFR-programmet Utdanning 2020 (søknadsfrist juni). Søknaden kan vera knytt opp mot utvikling av nye vurderingsformer i høgare utdanning eller fråfallsproblematikk i høgare utdanning. Eit samarbeid om ein slik søknad kan vera eit fyrste steg på vegen mot eit djervere mål: å etablere eit felles senter for framragande undervisning.

Måndag 23. mars var representantar frå UiA på UiS for å drøfta vidare samarbeid. I dette møtet vart det konkludert med at begge institusjonane vil vidareutvikla samarbeidet innanfor undervisningskvalitet.

Utdanningsregion Rogaland

Humanistisk fakultet har satt programmet Utdanningsregion Rogaland. Siktemålet er å skape tettere dialog med kommunene, fylkeskommunen og nærings- og samfunnslivet. Det er etablert ordningar med faste dialogmøter og samarbeidsprosjekt er initiert innen rekruttering/arbeidskraft, kvalitetsutvikling og FoU-arbeid. Gjennom Utdanningsregion Rogaland synleggjøres forventningar innad til fakultetet, samtidig som fakultetet tydeligere møter regionen med tiltak og tilbud. Arbeidet med å utvikle et "Kunnskapscenter for utdanning" som også har en ekstern funksjon, kan knyttes opp mot satsingen Utdanningsregion Rogaland.

Senter for utdanningsforskning

I det føregåande er det framstilt ulike element som kan gå inn i ein strategi ved UiS for å byggja opp eit senter for utdanningsforskning. Eit slikt senter må driva forskning på eiga undervisning, vera aktivt internt i utvikling av undervisnings- og studiekvalitet og etablere eit forpliktande samarbeid med eksterne partnarar.

4. NASJONALE FØRINGAR

Stjernø-utvalet sin rapport *Sett under ett. Ny struktur i høgere utdanning* (NOU 2008:3) gjer framlegg om at det vert sett i verk tiltak for å retta merksemda mot kvaliteten i undervisninga i høgare utdanning. Målet er å stimulere til utvikling og innovasjon i læringsmåtar og pedagogisk tilrettelegging, heva den faktiske kvaliteten og signalisera at undervisning og forskning er sidestelte oppgåver for universitet og høgskular. For å ta vare på desse omsyna føreslår utvalet at det vert etablert sentra for framragande undervisning for å stimulere til og premiera høg kvalitet i undervisninga, gi grunnlag for vidareutvikling av serleg gode læringsmiljø og leggja til rette for spreing av god praksis.

Slike sentra må i fylgje Stjernøutvalet vera forankra i leiinga for institusjonen, og utvalet føreslår vidare at dei vert supplerte av eigne sentra for profesjonsutdanning, for å heva statusen og framhevja eigenarten til slike utdanningar.

Sentra for framragande undervisning i lærarutdanningane

Utvalet meiner det er serleg viktig å styrka kompetansen i lærarutdanningane.

I St.meld. 31 (2007/2008) *Kvalitet i skolen* varsla regjeringa at den ville etablere eit "Kunnskapscenter for utdanning" for å driva forskning og toverretta aktivitet for kunnskaps- og kvalitetsutvikling i skulen. Altså eit kunnskapscenter med eit relativt klart eksternt oppdrag. Siktemålet vil her altså vera å kombinera forskning med forskingsformidling og rettleiing/oppfølging av skoleeigarar/skular.

I St.meld 11 (2008/2009) *Læreren, rollen og utdanningen* heiter det at "departementet vil etablere ett til to sentre for framragande undervisning i lærerutdanningene. Hensikten er - i tråd med forslag fra Stjernø-utvalget - å stimulere til høy kvalitet i undervisningen..." Dette vil dermed vera eit senter for framragande undervisning knytta til profesjon/lærarutdanning, og dermed ha ein meir indre funksjon. Siktemålet med eit slikt senter er å styrkja lærarutdanninga si evne til å inkludere "framragande undervisning" i studiet.

Kunnskapsdepartementet har bede Universitets- og høgskolerådet om å greia ut etablering av sentra for framragande undervisning. Kirsten Hofgaard Lycke er leiar for eit utval som vil leggja fram ei innstilling i juni. Utvalet har gjort eit kartleggjingsarbeid for å sjå på korleis slike sentra for undervisning er organisert i andre europeiske land og ved UH-institusjonar i Norge. Det er ennå uvisst kva utvalet vil konkludera med. UiS vil i samarbeidet med Universitetet i Agder gå vidare med greia ut mulighetene for å koma i posisjon til å kunna søkja om midler til å etablere eit slikt senter, dersom slikt utlysing vil koma.

Døme

I andre land i Europa vert det satsa på arbeid med utdanningskvalitet i høgare utdanning på ulike måtar. I England er det t.d. etablert tilskotsordningar for å oppretta "Centres of Excellence in Teaching and Learning" ved mange av universiteta. I Finland er det gjennom ei tilsvarande ordning peika ut 20 "Centres of Excellence in Education". Sverige har innført ei ordning med "Framstående utbildningsmiljö". Tildelinga av midler er knytt til fagmiljø og utdanningar og ikkje til heile institusjonar.

Ved fleire universitet i Norge er det oppretta einingar for undervisning. Dette er organisert på ulike måtar og er i ulike stadier av utvikling. Ved Universitetet i Oslo har det vore eit engasjement på dette sidan 1960-talet, noko som har resultert i eit Pedagogisk forskningsinstitutt ved Det utdanningsvitenskapelige fakultetet.

Også ved Universitetet i Bergen, ved NTNU og ved universitetet i Tromsø er det gjort strategiske val for å styrkja og organisera arbeidet med utdannings- undervisningskvalitet.

5. PROBLEMSTILLINGAR TIL DRØFTING

Ein kan sjå føre seg fleire moglege modellar for UiS si organisering for å nå dei strategiske målsetjingane som er skissert ovanfor. Målet er framleis at UiS skal verta betre på utdannings- og undervisningskvalitet og hovudproblemstillinga som styret vert invitert til å drøfta er kva strategiske disposisjonar UiS bør og må gjera for å nå dette målet.

Universitetet sin strategi for å byggja opp eit miljø for framragande undervisning må knytast opp til dei europeiske og nasjonale strategiane for høgare utdanning. Her kjem det fram at studentane sitt læringsutbytte vil leggja føringar for utdanningsinstitusjonane sitt arbeid med studie- og læringskvalitet.

Arbeidet med utdannings- og studiekvalitet ved UiS må også innehalda utvikling av andre undervisnings- og vurderingsformer. Dei nemnde tiltaka (SAFER, forskningslaboratorium, samarbeidet med NTNU) og nettbasert undervisning inneheld ulike tilnæringsmåtar i eit slikt utviklingsarbeid.

Ei viktig side ved å utvikla ein strategi for undervisning ved Universitetet i Stavanger er korleis dette arbeidet vert plassert i organisasjonen. Ein strategi for undervisning ved UiS må vera forankra i dei vitenskaplege miljøa i fakulteta og i fakultetsleiinga. Difor er det viktig at arbeidsgruppa som skal utarbeida framlegg til handlingsplan for undervisning allereide nå er breidt samansett, med representantar frå både fakulteta, det eksisterande Uniped-miljøet og sentraladministrative einingar. Det kontinuerlege utviklinga av undervisningskvalitet ved fakulteta har generert mykje erfaring og kompetanse som er ein viktig ressurs i det vidare arbeidet med utdanningskvalitet ved UiS.

Studentane må vera medverkande aktørar i arbeidet med å byggja opp ein undervisningsstrategi ved UiS.

Ein strategi for utdanningskvalitet ved Universitetet i Stavanger bør mellom anna samla fylgjande element i ein samla satsing:

- Senter for utdanningsforskning, som vil driva forskning på eiga undervisning og er aktivt internt i utvikling av undervisnings- og studiekvalitet. Vidareutvikling av Uniped-kursa vil vera ein del av eit slikt senter. Samarbeid med eksterne partnerar bør også vera med i den strategiske tenkjinga rundt dette.
- Universitetet i Stavanger vil fylgja nøye med på dei føringane som vil koma frå sentralt hald når det gjeld etablering og utvikling av sentra for framragande undervisning. Planar for å etablere eit senter for framragande undervisning må leggja vekt på både forskning og utvikling innan fagfeltet, og på nær kontakt med det daglege undervisningsarbeidet i institutta ved UiS.
- Samarbeid med Universitetet i Agder vil kunna leggja grunnlag for å utvikla eit større kompetansemiljø innan undervisning og læring enn det dei to institusjonane kan klara kvar for seg. Her kan UiS og UiA saman stå sterkare når det gjeld ein søknad om tildeling til eit senter for framragande undervisning, og koma i posisjon til å skapa eit tyngdepunkt for utdanningskvalitet i Sørvest-Norge.

Framlegg til vedtak:

Styret tek saka til orientering. Administrasjonen merkjer seg dei innspela som kom fram i debatten.

Stavanger, 26. mars 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

Kristofer Henrichsen
utdanningsdirektør

Saksbehandler: Sakshandsamar: Eilef J. Gard

US 29/09 Endring av Klagenemndas reglement

(ePhortesak 2009/646)

Bakgrunn

Klagenemnda ved Universitetet i Stavanger skal i følge Lov om universiteter og høyskoler behandle klager over enkeltvedtak og, etter styrets bestemmelse, andre klagesaker for studentene.

Klagenemnda har fremmet forslag om at det gjøres to justeringer i klagenemndas reglement for å følge opp Kunnskapsdepartementets føringer og for at reglementet skal bli så presist som mulig. Det foreslås at:

- Behandling av klager over avslag på krav om innsyn etter offentlighetsloven legges til klagenemnda
- Det presiseres i reglementet at vedtak i nemnda om annullering, bortvisning og utestenging kan klages inn for høyere instans

Universitetsdirektørens vurdering

Etter at Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) trådte i kraft 1. januar 2009 er det av Kunnskapsdepartementet lagt til grunn at Klagenemnda skal behandle klager over avslag på krav om innsyn etter denne lov. Universitetsdirektøren foreslår at det blir laget et nytt punkt III g i Klagenemndas reglement som lyder:

Klagenemnda behandler følgende saker:

"g. Klager over avslag på krav om innsyn etter offentleglova."

Det opprinnelige reglementets punkter g-k blir forskjøvet til h-l.

I Klagenemndas reglement punkt IV står det i fjerde setning at "Klagenemndas vedtak kan ikke påklages". Her må det foretas en presisering. Universitetsdirektøren foreslår at denne setningen strykes og at det lages et eget punkt vedrørende påklaging som lyder:

"V. Klagenemndas vedtak vedrørende punkt III a til og med g kan ikke påklages. Vedtak vedrørende punkt III h til og med k, jf Lov om universiteter og høyskoler §§ 4-7, 4-8, 4-9 og 4-10, kan påklages til departementet eller særskilt oppnevnt klageorgan."

Det opprinnelige reglementets punkter V og VI blir forskjøvet til VI og VII.

Forslag til vedtak

Styret for Universitetet i Stavanger vedtar nytt punkt g og nytt punkt V i Klagenemndas reglement som lyder:

"g. Klager over avslag på krav om innsyn etter offentleglova."

"V. Klagenemndas vedtak vedrørende punkt III a til og med g kan ikke påklages. Vedtak vedrørende punkt III h til og med k, jf Lov om universiteter og høyskoler §§ 4-7, 4-8, 4-9 og 4-10, kan påklages til departementet eller særskilt oppnevnt klageorgan."

Stavanger 23. mars 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

Kristofer Henrichsen
utdanningsdirektør

Saksbehandler: Heidi Fosse Schreiner, Utdanningsavdelingen

Vedlegg

1. Klagenemndas gamle reglement
2. Klagenemndas nye reglement

US 30/09 Orientering om strategisk samarbeid med Universitetet i Agder

(ePhortesak 2009/646)

Saken gjelder

Styret får i denne saken en orientering om oppfølgingen av Strategidokument 2009-2020 for UiS i forhold til universitetets utviklingsidé og den strategiske alliansen med Universitetet i Agder (UiA).

Bakgrunn

Styret har i Strategidokument 2009-2020 (sak 51/08) vedtatt følgende:

- Utvikle en universitetsallianse med Universitetet i Agder og Universitetet i Bergen, samt Høgskolen Stord-Haugesund og Høgskolen i Bergen for å styrke Sørvestlandets langsiktige innovasjons- og verdiskapingssevne
- Utviklingsidé 2020: Vi skal være nyskapende og innovative

Oppfølging

På denne bakgrunn har UiS og UiA gjort følgende:

- Inngått en strategisk samarbeidsavtale
- Sammen gitt innspill til statsråd Tora Aasland i Kunnskapsdepartementet (KD) om bedre finansiering av våre to universiteter
- Sammen gitt innspill til forskningsmeldingen

Universitetsdirektørens vurdering

Universitetsdirektøren har med ovennevnte fulgt opp intensjoner i styrets Strategidokument 2009-2020 i forhold til universitetets utviklingsidé, prioriterte strategiske allianser og politiske føringer. Det er fortløpende dialog mellom ledelsene ved UiS og UiA om videreutvikling av samarbeidet. I tillegg konstaterer universitetsdirektøren at det allerede er kommet konkrete prosjekter ut av samarbeidet, og at det arbeides på flere områder for sammen å styrke forskning, undervisning og nyskapingsprofil ved de to institusjonene.

Forslag til vedtak

Styret tar sak om strategisk samarbeid med Universitetet i Agder til orientering.

Stavanger, 23. mars 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

US 30/09 Orientering om strategisk samarbeid med Universitetet i Agder

Saken gjelder

Styret får i denne saken en orientering om oppfølgingen av Strategidokument 2009-2020 for UiS i forhold til universitetets utviklingsidé og den strategiske alliansen med Universitetet i Agder (UiA).

Bakgrunn

Styret har i Strategidokument 2009-2020 (sak 51/08) vedtatt følgende:

- Utvikle en universitetsallianse med Universitetet i Agder og Universitetet i Bergen, samt Høgskolen Stord-Haugesund og Høgskolen i Bergen for å styrke Sørvestlandets langsiktige innovasjons- og verdiskapingsevne
- Utviklingsidé 2020: Vi skal være nyskapende og innovative

Oppfølging

På denne bakgrunn har UiS og UiA gjort følgende:

- Inngått en strategisk samarbeidsavtale
- Sammen gitt innspill til statsråd Tora Aasland i Kunnskapsdepartementet (KD) om bedre finansiering av våre to universiteter
- Sammen gitt innspill til forskningsmeldingen

Strategisk samarbeidsavtale

Den strategiske samarbeidsavtalen mellom UiA og UiS (vedlegg 1) ble undertegnet av partene i Kristiansand 18. februar i år.

Avtalen slår fast at UiA og UiS har en felles målsetting om å utvikle seg som nyskapende og innovative universiteter. Universitetene skal kjennetegnes ved et nært samarbeid med samfunns- og næringsliv og for sine bidrag til å øke verdiskapingsevnen på Sørvestlandet. Avtalen skal medvirke til at de samarbeidende institusjonene skal styrke utdanning, undervisning og nye læringsarenaer, forskning, innovasjon og utviklingssamarbeid og skisserer aktuelle samarbeidsområder. Ett av disse er Center for Sustainable Energy, vedtatt av UiS-styret i sak 06/09.

Med basis i utviklingsideen vil UiA og UiS etablere et konsortium for søknad om medlemskap i nettverket European Consortium of Innovative Universities (ECIU) og utforme et utviklingsprogram for felles nasjonal og internasjonal profilering.

Forut for avtalen er det tatt initiativ til, etablert eller videreutviklet samarbeid mellom flere fagmiljøer, administrative enheter og ledelse i de to institusjonene.

Bedre finansiering

Henvendelsen om bedre finansiering av UiA og UiS (vedlegg 2) ble sendt statsråden i KD 5. mars i år. Innspillet hviler på samarbeidsavtalen, og det viser også til politiske føringer om samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon i sektoren. Notatet skisserer en strategi som kan gi UiS og UiA finansiering på linje med de gamle universitetene. De to universitetene må da totalt tilføres forskningsmidler på 427 millioner kroner.

Strategien kan oppsummeres slik:

Innenfor dagens finansieringsmodell:

1. De nye lærerutdanningene fases inn med økt resultateffekt i undervisningskomponenten
2. Nye stipendiatstillinger fordeles etter veilederkapasitet som hovedkriterium justert for faglige føringer
3. Andel førstestillinger gjeninnføres som ressursindikator i finansieringsmodellen. Indikatoren gjeninnføres ikke i RBO, men innarbeides som del av den strategiske forskningskomponenten

Innenfor ny finansieringsmodell:

4. Resultatindikatoren NFR midler bør kritisk vurderes ut fra om den fremmer en mer effektiv ressursbruk i sektoren
5. Det innføres en ny, todelt komponent for formidling og eksternt samvirke

Politisk/strategiske begrunnede økninger:

- Midler for å gi forskerutdanning innarbeides
- Midler for økt tid til forskning
- Opptappingsplan for stipendiater/endring av fordelingsnøkkel
- Nasjonale oppdrag innen undervisning og forskning: Tilslutning til utviklingsideen om et konsortium av UiA og UiS som "Norges innovasjonsuniversitet".

Konkrete eksempler på nasjonale oppdrag i dette perspektivet kan være: Senter for fremragende undervisning, forskerskole for profesjonsphd m/stipendiater, forskerskole for næringsphd m/stipendiater, fullfinansiering av masterutdanninger, Senter for innovasjon og Senter for digital læring.

Forskningsmeldingen

Innspillet til forskningsmeldingen fra UiA og UiS (vedlegg 3) ble sendt statsråden og KD 16. mars i år. Skrivet slår fast at Norge trenger et "Nyskapinguniversitet", og at et konsortium av UiS/IRIS og UiA/Teknova har forutsetninger for å kunne ta denne posisjonen. Videre viser notatet til samarbeidsavtalen og behovet for konsentrasjon av forskningsaktiviteten og fellestiltak på dette og andre områder.

Universitetsdirektørens vurdering

Universitetsdirektøren har med ovennevnte fulgt opp intensjoner i styrets Strategidokument 2009-2020 i forhold til universitetets utviklingsidé, prioriterte strategiske allianser og politiske føringer. Det er fortløpende dialog mellom ledelsene ved UiS og UiA om videreutvikling av samarbeidet. I tillegg konstaterer universitetsdirektøren at det allerede er kommet konkrete prosjekter ut av samarbeidet, og at det arbeides på flere områder for sammen å styrke forskning, undervisning og nyskappingsprofil ved de to institusjonene.

Forslag til vedtak:

Styret tar sak om strategisk samarbeid med Universitetet i Agder til orientering.

Stavanger, 23. mars 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

Anne Selnes
strategi- og kommunikasjonsdirektør

3 vedlegg

US 31/09 Møteplan for høsten 2009 og våren 2010

(2009/646)

Erfaringsvis lønner det seg å være ute i god tid for å fastsette styrets møteplan. Vi legger derfor allerede nå fram forslag om møtetider i studieåret 2009 og 2010.

De frister vi har oversikt over per i dag, er innmelding av *Satsningsområder* 1. desember, *Foreløpig årsregnskap* 15. februar og *Rapport og planer* 1. mars.

Møtet i februar kan vanskelig flyttes på fordi regnskapsdata ikke er tilgjengelig før 1. februar og UiS bør holde fristen til KD den 15. februar.

Når det gjelder satsningsområdene – dvs. tiltak utenfor rammen – kan saken behandles tidligere på høsten, og møtet i november kan derfor skyves på.

Dersom vi behandler plandelen av *Rapport og planer* før nyttår, slik vi har gjort de to forutgående årene, kan rapportdelen ferdigstilles administrativt innen 1. mars, og hele dokumentet legges fram for styret senere til endelig godkjenning. Saken oversendes i så fall til KD innen 1. mars med en melding om at det kan komme endringer etter styrets behandling.

Forslag til vedtak:

Styret fastsetter følgende tider for sine møter i kommende studieår:

Høsten 2009:

- 24. september
- 22. oktober
- 26. november

Våren 2010:

- 11. – 12. februar (seminar og møte)
- 25. mars
- 28. mai

Stavanger, 24. mars 2009.

Per Ramvi
universitetsdirektør

Sonja Meyer
seniorrådgiver

US 36/09 Unntak fra tre ukers sensurfrist i emnet ALU 100-2 pedagogikk 1. studieår

(ePhortesak 2009/646)

Dokument i saken:

- Søknad fra Det humanistiske fakultet om unntak fra tre ukers sensurfrist i emnet ALU 100-2 pedagogikk 1. studieår

Bakgrunn

Det humanistiske fakultet har bedt om unntak fra lovens bestemmelse i § 3-9, pkt. 4 om tre ukers sensurfrist. Grunnlaget for dette er:

Grunnet sykdom har Institutt for allmennlærerutdanning og spesialpedagogikk ved Det humanistiske fakultet måttet engasjere nye interne sensorer til et av de større emnene i allmennlærerutdanninga, *ALU 100 - 2 pedagogikk 1. studieår*. Emnet er på 20 studiepoeng, og emnet har 124 registrerte studenter.

Vurderingsformen på emnet er en hjemmeoppgave med innleveringsfrist fredag 3. april for 124 studenter. På grunn av den oppståtte situasjonen, i tillegg til påskens helligdager, blir det vanskelig å få gjennomført sensuren innen den opprinnelige sensurfristen fredag 24. april. Det humanistiske fakultet ber om å få utsatt sensurfristen til tirsdag 5. mai 2009. Dette innebærer en utsettelse på 11 dager. Fakultetet mener det vil være mulig å få sensur på plass innen denne datoen.

Universitetsdirektørens vurdering

I henhold til uhl § 3-9, pkt 4 skal sensur foreligge innen tre uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid. Styret selv kan gjøre unntak fra treukersfristen for enkelteksamener.

Når det gjelder sensuren av emnet ALU 100-2 oppgir fakultetet at det ikke vil være mulig å overholde fristen på grunn av forhold nevnt over. Både omfanget på emnet og antall oppmeldte studenter tilsier at det er nødvendig med utvidet frist for å gjennomføre sensur på en forsvarlig måte. Universitetsdirektøren anbefaler derfor at det gis unntak for treukersfristen i dette tilfellet. Det forutsettes imidlertid at alle involverte studenter får melding om dette.

Forslag til vedtak:

Styret for Universitetet i Stavanger unntar sensur i emnet ALU 100-2 Pedagogikk 1. studieår fra sensurfristen på tre uker, jfr uhl § 3-9, pkt. 4. Styret ber fakultetet påse at sensur gjennomføres innen 5. mai 2009, og at samtlige studenter informeres om utsatt sensurfrist.

Stavanger, 24. mars 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

Kristofer Henrichsen
utdanningsdirektør

US 37/09 Fordeling av stipendiatstillinger - delegering av fullmakt (2009/646)

Stipendiatstillinger som blir tildelt av Kunnskapsdepartementet kommer gjerne i flere omganger i løpet av året. Lønnsmidler blir tildelt på samme budsjettår, og det haster med å få satt i gang tilsettingsprosedyre.

Fordelingen gis grundig intern behandling. Fakultetene gir innspill om behov og prioritering, og det sentrale forskningsutvalget avgir uttalelse om fordelingen internt i UiS. På dette grunnlaget fremmes sakene for styret. De siste årene har rektor behandlet sakene på hastefullmakt slik loven gir adgang til, og denne praksisen nedfelte seg høsten 2008 i interne retningslinjer for saksbehandlingen, se vedlegg.

Det er imidlertid lite ønskelig med rutinemessige hastebehandlinger av gitte typer saker. Direktøren vil derfor foreslå at styret delegerer fullmakt til å fatte vedtak om den konkrete fordeling og refordeling av statlig finansierte stipendiatstillinger. Tildelingen forutsettes å skje innenfor de strategiske retningslinjer og rammer som styret til en hver tid setter.

I tråd med rolle- og ansvarsfordelingen gitt i UH-loven, skjer delegasjon av styrets myndighet normalt til direktøren. Beslutningen skjer i samråd med rektor.

Forslag til vedtak:

Styret delegerer myndighet til direktøren til i samråd med rektor å fatte vedtak om fordeling og refordeling av statlig finansierte stipendiatstillinger. Fordelingen skjer innenfor strategiske retningslinjer og rammer fastsatt av styret og etter at det sentrale forskningsutvalget har tatt stilling til fordeling/refordeling av stipendiatstillingene på grunnlag av innspill fra fakultetene.

Stavanger, 24. mars 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

Sonja Meyer
seniorrådgiver

US 38/09 Orientering om oppretting av forskningssentre ved UiS og etableringen av Centre for Sustainable Energy Solutions (CenSe)

(ePhortesak 2009/646)

Hva saken gjelder:

Etablering av forskningssentre er et viktig virkemiddel for å konsentrere forskningsinnsatsen om prioriterte områder og for å utvikle tettere relasjoner til eksterne partnere. I UiS' strategi frem til 2020 understrekes dette på flere måter.

Eksisterende sentre ved UiS er i varierende grad formalisert. Sentrene er blitt til på ulike måter, har ulike funksjoner og ulik organisering. Etter hvert som senterdanning som virkemiddel blir brukt mer strategisk og systematisk, er det behov for klarere formelle retningslinjer.

Det er reist kritikk mot mangelen på formell høring av behandlingen av Centre for Sustainable Energy (CenSe). Universitetsdirektøren har merket seg denne kritikken og vil derfor innføre nye prosedyrer for behandling av formell etablering av nye forskningssentre. I tillegg til informasjonsmøter og nettbasert informasjon rettet mot alle ansatte vil spørsmål om etablering av nye forskningssentre bli sendt ut på formell høring til fakultetene og bli drøftet i det sentrale forskningsutvalget samt det sentrale hovedavtaleutvalget (tjenestemannsorganisasjonene) før forslag fremlegges for styret. På denne måten vil universitetsdirektøren sikre at universitetets formelle organer er varslet om slike saker før det blir tatt avgjørelser. Fakultetene avgjør selv hvordan de vil behandle slike saker.

CenSe ble lansert under en konferanse med meget god deltagelse 23. mars. Arrangementet fikk bred og positiv mediedekning. Det er også innledet en serie med fagseminarer i regi av senteret. De fire eierne – UiS, UiA, IRIS og Teknova har etablert et interimsstyre. Eierne vedtok samtidig at det formelle navnet skal være Centre for Sustainable Energy Solutions, forkortet CenSe. Eiernes målsetting er at konsortieavtale, permanent styre og ledelse for senteret skal være på plass tidlig på høsten.

Universitetsdirektøren vil komme tilbake til styret med en oppdatert orientering om utvikling av forskningssentre på et senere tidspunkt i år, og etter at Forskningsutvalget har vurdert saken. Dette vil også omfatte etablering av programområder for forskning.

Forslag til vedtak:

Styret tar saken til orientering.

Stavanger, 25. mars 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

US 38/09: Orientering om oppretting av forskningsentre ved UiS og etableringen av Centre for Sustainable Energy Solutions (CenSe)

Det henvises til styresak 56/08 'organisering av forskningssentra ved UiS'. Som det fremgår av denne ansees slike sentre som et viktig virkemiddel for å konsentrere forskningsinnsatsen om prioriterte områder og for å utvikle tettere relasjoner til eksterne partnere. I UiS' strategi frem til 2020 understrekes dette på flere måter: Det fastslås en ambisjon om å utvikle fem sentre for fremragende forskning innen 2020. Programområder skal videreutvikles til sentre, og det tas til orde for strategisk samarbeid med IRIS i utviklingen på dette området. Denne tankegangen gjenspeiles også i fakultetenes handlingsplaner.

Hittil har forskningssentre ved UiS blitt etablert på ulike måter, i noen tilfeller ut fra initiativ fra forskere, i andre tilfeller etter eksterne initiativ.

Eksempler på ulike etableringer er Senter for Risikostyring og Samfunnsikkerhet (SEROS), Centre for Industrial Asset Management (CIAM), Centre for Organellar Research (CORE) og Centre for Increased Oil Recovery (COREC). Det førstnevnte, SEROS, involverer fagmiljøer både på TN, SV og IRIS, mens CIAM er forankret i virksomheten ved Institutt for Konstruksjon og Materialteknologi. COREC er organisert og fysisk lokalisert ved IRIS, mens CORE i dag er organisert under det teknisk-naturvitenskapelige fakultet. Til sommeren vil CORE bli fysisk lokalisert i iPark. Dessuten ble Senter for innovasjonsforskning opprettet i 2008 basert på en donasjon fra Gjedebofamilien. Tidligere i år ble Senter opprettet i samarbeid med IRIS og andre partnere. (se vedlegg for mer informasjon om utvalgte sentre)

UiS har dessuten to nasjonale kompetansesentra; Senter for Atferdsforskning og Lesesenteret. Disse er organisert som institutter under det humanistiske fakultetet og er dermed integrert i linjeorganisasjonen. De er derfor ikke berørt av denne utredningen.

De øvrige sentrene er i varierende grad formalisert. Noen har mer preg av faste nettverk mellom forskere. Andre har et organisert forhold til omgivelsene. Andre igjen bygger på en formell konsortieavtale mellom UiS og IRIS.

Sentrene er således blitt til på ulike måter, har ulike funksjoner og ulik organisering. Etter hvert som senterdanning som virkemiddel blir brukt mer strategisk og systematisk, er det behov for klarere formelle retningslinjer.

I sak 56/08 sluttet styret seg til hovedprinsippene for organisering av sentre med eget styre, senterleder, fullmakter etc. Det ble imidlertid ikke tatt stilling til hvilke prosedyrer som skulle følges ved behandlingen av saker som gjelder opprettelse av sentre. Her har det i praksis vært betydelig variasjon. Enkelte sentre er blitt forelagt styret til godkjenning – som Senter for innovasjonsforskning, kfr sak 57/08. I slike tilfeller har universitetsdirektøren lagt vekt på at det skal være åpenhet om planene for senteretableringen. Det skal informeres grundig overfor alle interesserte i forkant av styrebehandlingen gjennom informasjonsmøter og via intranettet, slik at alle skal ha hatt mulighet til å uttrykke sitt syn før formelle beslutninger blir tatt. Det har ikke vært praksis å sende slike saker ut på formell høring i organisasjonen. Denne fremgangsmåten ble også benyttet under forberedelsene av Centre for Sustainable Energy (CenSe), som beskrevet i styresak 06/09.

CenSe ble først forelagt styret som prinsippsak i juni i fjor (sak 60/08). TN har innarbeidet senterdanningen i sin handlingsplan som ble fremlagt for styret i sak 88/08 i november. Tjenestemannsorganisasjonene blir rutinemessig informert om hvilke saker som skal tas opp i styret. Det skjedde også i tilknytning til styremøte 12. juni 2008 hvor sakene 56/08 og 60/08 ble behandlet. Den uro som oppsto i deler av miljøet idet styresak ble fremlagt i februar i år, sak 06/09, kom derfor svært overraskende på ledelsen.

Det er reist kritikk mot mangelen på formell høring av denne saken. Universitetsdirektøren har merket seg denne kritikken og vil derfor innføre nye prosedyrer for behandling av formell etablering av nye forskningssentre. I tillegg til informasjonsmøter og nettbasert informasjon rettet mot alle ansatte vil spørsmål om etablering av nye forskningssentre bli sendt ut på formell høring til fakultetene, og bli drøftet i det sentrale forskningsutvalget før forslag fremlegges for styret. På denne måten vil universitetsdirektøren sikre at universitetets formelle organer er varslet om slike saker før det blir tatt avgjørelser. Fakultetene avgjør selv hvordan de vil behandle slike saker.

Det er allerede sendt to saker på høring: konsortieavtaler for SEROS og CORE. Fakultetene er oppfordret til å gi tilbakemelding slik at disse sakene kan behandles i det sentrale forskningsutvalget 20. april. I disse tilfellene dreier det seg om formalisering av sentre som allerede er i funksjon. Slike saker vil normalt bli avgjort av universitetsdirektøren.

Når det derimot er tale om etablering av nye sentre, vil det bli fremmet forslag om etablering for styret som så gir universitetsdirektøren de nødvendige fullmakter til å inngå avtaler med andre parter.

I sak 56/08 ble det tatt til orde for at virksomheten i sentrene skal være 'totalbudsjettet' ved opprettelsen. Erfaringene viser at dette ikke er hensiktsmessig med mindre senteret bygger på en donasjon. Det er viktig å avklare eiernes bidrag til oppstart av senteret og regulere dette i konsortieavtalen. For øvrig vil det ofte ikke være mulig å budsjettere mer enn oppstartskostnadene i den første fasen. Imidlertid er det viktig å understreke at sentrene i vesentlig grad skal finansieres med eksterne inntekter og tilpasse sine budsjetter til dette. Det vil selvsagt føres streng økonomisk kontroll ved sentrene.

Oppdatering om CenSe

Senteret ble lansert under en konferanse med meget god deltagelse 23. mars. Arrangementet fikk bred og positiv mediedekning. Det er også innledet en serie med fagseminarer i regi av senteret. De fire eierne – UiS, UiA, IRIS og Teknova har etablert et interimsstyre med følgende sammensetning

UiS: forskningsdirektør Helge Ole Bergesen (leder) med dekan Per Arne Bjørkum som vararepresentant

UiS: viserektor for forskning Per Kr. Egeberg med dekan Frank Reichert som vara

IRIS: adm dir. Anna Aabø med Øystein Lund Bø som vara

Teknova: adm dir Kjetil Stuland

Det er organisert et felles sekretariat med administrative koordinatorene hos eierne.

Eierne vedtok samtidig at det formelle navnet skal være Centre for Sustainable Energy Solutions, forkortet CenSe.

Det er under etablering fire tematiske grupper for hvert av hovedområdene under senteret – fornybar energi, energieffektivisering, CO2-reduksjon og politikkkutforming/samfunn. Fagfolk fra UiS vil delta aktivt i alle disse gruppene.

Det er identifisert ca 30 pågående prosjekter hos eierne med et stort antall deltagere og en betydelig ekstern ressursinnsats, som har relevans for senteret. Det vil bli opprettet en felles prosjektdatabase for å lette kommunikasjonen mellom eierne og med omgivelsene.

Sentrale oppgaver i tiden fremover blir bl.a.

- å mobilisere fagkompetanse hos eierne og skape synergier mellom fagfolkene på tvers av institusjoner og disipliner
- bygge opp tette og langsiktige relasjoner til eksterne partnere i industri og samfunnsliv
- legge grunnlag for ekstern finansiering
- bidra til utviklingen av relevante studietilbud ved UiS og UiA

Stillingen som daglig leder for senteret er utlyst, og et rekrutteringsfirma har påbegynt prosessen med å søke etter og intervju kandidater.

Eiernes målsetting er at konsortieavtale, permanent styre og ledelse for senteret skal være på plass tidlig på høsten.

Øvrige sentre

Universitetsdirektøren vil komme tilbake til styret med en oppdatert orientering på et senere tidspunkt i år, og etter at Forskningsutvalget har vurdert saken. Dette vil også omfatte etablering av programområder for forskning.

Forslag til vedtak:

Styret tar saken til orientering.

Stavanger, 25. mars 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

Helge Ole Bergesen
forskningsdirektør

Vedlegg.

US 39/09 Forlenget sensurfrist eksamensavviklingen høsten 2008 - orientering til styret

(ePhortesak 2009/646)

Studentrepresentantene i styret har bedt om en orientering om avviklingen av sensur for eksamensperioden høst 2008, etter at det ble fastsatt forlenget sensurfrist for eksamener med opprinnelig sensurfrist 24. desember eller senere.

Bakgrunn

Medio desember 2008 mottok administrasjonen henvendelser fra Det samfunnsvitenskapelige fakultet om at det i flere emner var problemer med å holde de fastsatte sensurfrister på tre uker på grunn av de mange feriedagene i julen 2008. Særlig for emner med høyt studenttall og eksamen seint i eksamensperioden, oppga fakultetet at det viste seg umulig å gjennomføre sensur innen tre uker og samtidig overholde Arbeidsmiljølovens arbeidstidsbestemmelser. Fakultetets forsøk på å rette opp problemene ved å utvide sensorkorpene hadde ikke ført fram.

Mange feriedager julen 2008 medførte således særlige problemer for gjennomføring av sensurering av høstsemesterets eksamener ved universitetet, og dermed en økt risiko for forsinket sensur. Universitetsdirektøren fryktet at det skulle oppstå en situasjon der sensuren i svært mange emner ble forsinket og at det store antallet fridager også kunne medføre at studentene ikke fikk den nødvendige informasjon om utsettelsene.

Administrasjonen drøftet på denne bakgrunn med fakultetene hvordan sensuren kunne avvikles på best mulig måte. I samråd med fakultetene kom en fram til at den beste løsningen var å sette en felles frist som all sensur skulle foreligge innen og som gjorde sensur mulig innen Arbeidsmiljølovens bestemmelser. Tungtveiende i denne vurderingen var også at det ville være bedre for studentene at det ble satt én sensurfrist som studentene kan forholde seg til og som er realistisk i forhold til kravene om forsvarlig sensurering innenfor Arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Universitetsdirektørens vurdering

I henhold til uhl § 3-9, 4. ledd skal sensur foreligge innen tre uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid. Styret selv kan gjøre unntak fra hovedregelen om 3 ukers frist for enkelteksamener og kan i midlertidig forskrift fastsette en lengre frist når det ikke er mulig å skaffe det antall sensorer som er nødvendig for å avvikle sensuren på tre uker.

Rektor har ikke faste fullmakter fra styret for denne type vedtak og vedtaket om utsatt sensurfrist ble således fattet etter lovens bestemmelse i § 10-1, b, første ledd:

”Rektor avgjør saker i det omfang disse ikke kan utsettes til styret kan komme sammen i møte.”

Universitetsdirektøren mener at en medio desember sto overfor en situasjon som tilsa at noe måtte gjøres for at sensureringen for høsteksamenene 2008 ikke skulle komme ut av kontroll. Han mener at løsningen som ble valgt i praksis var til studentenes beste og medførte at det ble gitt entydig informasjon slik at studentene slapp å belastningen med vente på sensur uten å vite grunnen til forsinkelsen. Når det gjelder sakens formaliteter ser universitetsdirektøren at vedtak om utsatt sensurfrist skulle vært fattet som midlertidig forskrift etter lovens § 3-9, 4. ledd.

Universitetsdirektøren vil understreke viktigheten av at den lovpålagte sensurfristen holdes, og at det i eksamens- og sensurplanleggingen tas høyde for ferie- og fridager i sensurperioden. Han vil også understreke overfor styret at sensurgjennomføringen er blitt bedre de siste årene.

Eksamensansvarlige i Felles ressurscenter følger opp fakultetene i sensurarbeidet, og ved hver eksamensperiode de siste to årene har det vært vurdert om det skal settes inn økonomiske straffetiltak ved forsinket sensur. Utviklingen i sensureringen har imidlertid vært så positiv at det foreløpig ikke har vært satt inn økonomiske straffetiltak. For planlagte tiltak i 2009 vises til vedlegg.

Universitetsdirektøren vil innskjerpe overfor fakultetene at de må ta høyde for ferie- og fridager i sin eksamens- og sensurplanlegging slik at situasjonen som oppsto i desember 2008 ikke oppstår igjen. Behov for utsatt sensurfrist legges også inn som punkt i styrets årshjul for å sikre at eventuelle saker om utsatt sensurfrist kommer til behandling på et tidligere tidspunkt.

Forslag til vedtak:

Styret tar saken til orientering.

Stavanger, 26. mars 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

Kristofer Henrichsen
utdanningsdirektør

Vedlegg: Tiltak for å begrense antall eksamener med forsinket sensur, Notat fra Felles ressurscenter 3. mars 2009.